

ПРОТОКОЛ

**громадських слухань щодо виникнення ризиків для здоров'я населення через
забудову зелених територій загального користування та запровадження заборони
забудови озелених територій, яким було змінено цільове призначення, до
повного виконання нормативу з озеленення міста Запоріжжя**

26 липня 2026 року

Місце проведення: онлайн на платформі Zoom

Час проведення: початок – 10:00, завершення – 12:30

ПРИСУТНІ:

Учасники громадських слухань у кількості - 88 осіб, з них, які мають право голосувати - 73 осіб згідно із відомістю реєстрації учасників, що є невід'ємним додатком до цього протоколу.

ВІДКРИТТЯ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ

Учасники громадських слухань у кількості 88 осіб, з них, які мають право вирішального голосу – 73 осіб, які були ідентифіковані та мають право голосу, відповідно слухання є повноважними.

Голова мандатної комісії, Гайдаш Ольга Анатоліївна, оголосила, що згідно зі Статутом територіальної громади на слуханнях головує представник суб'єкта ініціативи, представник ініціативної групи Чикалову Вікторію В'ячеславівну, секретарем обрати - Морозову Валерію Андріївну.

Головуюча запропонувала наступний порядок денний громадських слухань:

1. Обрання членів лічильної комісії.
2. Затвердження регламенту громадських слухань.
3. Доповіді щодо предмету громадських слухань, запитання та обговорення їх (зауваження, пропозиції).
4. Голосування за пропозиції які потрібно включити до резолюції громадських слухань.
5. Підбиття підсумків, інформування учасників слухань про порядок врахування зауважень і пропозицій громадськості та закриття громадських слухань.

Головуюча оголосила про перехід до порядку денного громадських слухань.

1. ОБРАННЯ ЧЛЕНІВ ЛІЧИЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

СЛУХАЛИ:

1. Головуючу, яка зазначила, що для громадських слухань при голосуванні необхідно обрати лічильну комісію з числа учасників громадських слухань, які мають право голосувати.

За пропозицією ініціативної групи запропонувала обрати:

– головою лічильної комісії – Передерія Артема

– членом лічильної комісії – Ралика Миколу

Голосували за обрання загального складу лічильної комісії:

«За» – 39

«Проти» – 13

Не голосували - 21

Склад лічильної комісії затверджено.**2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ РЕГЛАМЕНТУ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ.****СЛУХАЛИ:**

1. Головуючу, яка, урахувуючи кількість доповідачів та учасників громадських слухань, запропонувала затвердити наступний регламент:

на доповідь – до 7 хв.;

запитання - до 1 хв.;

відповідь на запитання – до 2 хв.;

підбиття підсумків та закриття слухань – до 5 хв.

Загальна тривалість слухань – до 3 годин.

Рішення приймається більшістю голосів шляхом відкритого голосування на платформі Zoom

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» – 61

«Проти» – 0

«Утрималися» – 12

Регламент громадських слухань затверджено.

Головуюча громадських слухань взяла вступне слово та повідомила учасникам громадських слухань правила проведення заходу, їх тему та наголосила на важливості дотримання регламенту.

3. ДОПОВІДІ ЩОДО ПРЕДМЕТУ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ.**3.1. Доповідь представниці ініціативної групи Вікторії Чикалової**

Доповідачка повідомила, що відповідно до Генерального плану міста нормативна площа зелених зон загального користування становить 1670 га, тоді як, за офіційною інформацією, фактична площа складає 617 га. При цьому було зазначено, що частина зелених зон не має встановлених меж та кадастрових номерів, що ускладнює облік їх фактичної площі.

Наголошено, що за наявних темпів оформлення зелених зон досягнення нормативного показника може тривати понад 355 років.

Доповідачка нагадала про підтримку Запорізькою міською радою електронної петиції щодо заборони забудови зелених зон загального користування до досягнення нормативу озеленення міста та звернула увагу, що після її підтримки продовжується розгляд рішень щодо забудови або зміни цільового призначення окремих територій, зокрема парку Дениса Тарасова, території стадіону «Олімпійські надії», частини парку Трудової Слави, а також на незадовільний стан інших міських парків.

Окремо зазначено, що в інших містах України реалізуються концепції розвитку парків із залученням грантових коштів, тоді як у Запоріжжі розроблено лише документ «Основні засади розвитку парків та скверів», який, на думку доповідачки, не є повноцінною концепцією розвитку.

Запитання до Л.В. Тендітника:

Чому при розгляді звернень щодо забудови зелених зон загального користування не враховується рішення Запорізької міської ради про підтримку петиції щодо недопущення їх скорочення до досягнення нормативу озеленення міста.

3.2. Доповідь Леоніда Тендітника - заступника директора департаменту – заступник головного архітектора міста – начальника відділу планування та забудови міста:

Доповідач продемонстрував матеріали Генерального плану міста Запоріжжя та пояснювальну записку до змін, внесених у 2018 році, зазначивши, що Генеральний план розробляється на десятирічний період.

Також було продемонстровано таблицю використання територій, відповідно до якої площа лісів та озелених територій у межах міста становить 1816 га. Під час виступу наведено перелік територій, що належать до зелених насаджень міста, із зазначенням їх площ. Зокрема серед цих територій був гранітний кар'єр.

У відповідь на зауваження учасників слухань доповідач повідомив, що загальна площа зелених насаджень міста, за наявними даними, становить понад 4000 га.

Стосовно оформлення земельних ділянок зазначив, що відповідна робота триває, а її темпи суттєво вплинули обставини воєнного стану.

Також доповідач пояснив, що Департамент архітектури та містобудування не приймає рішень щодо передачі земельних ділянок чи надання дозволів на будівництво, а здійснює опрацювання звернень виключно в межах своїх повноважень щодо відповідності до містобудівної документації.

Було зазначено, що стратегічна екологічна оцінка проводиться під час розроблення містобудівної документації, однак матеріали окремих проєктів будівництва після її проведення до департаменту не повертаються.

Запитання та обговорення:

Вікторія Чикалова звернула увагу, що предметом громадських слухань є скорочення вже існуючих зелених зон загального користування, тоді як частина територій, наведених доповідачем, лише перспективно можуть набути статусу зелених зон.

Микола Ралик зазначив, що офіційна відповідь Департаменту архітектури містить інформацію про 617 га зелених зон загального користування, тому наведені під час доповіді показники потребують додаткового пояснення.

Також Микола Ралик звернув увагу на рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо впливу зелених зон на здоров'я населення та поцікавився, чи враховуються такі рекомендації під час прийняття містобудівних рішень.

Леонід Тендітник повідомив, що Департамент архітектури діє виключно в межах наданих законодавством повноважень, не отримував окремих висновків Міністерства охорони здоров'я з цього питання та не є органом, який приймає рішення про будівництво.

Під час подальшого обговорення між учасниками та доповідачем відбувся обмін думками щодо процедури стратегічної екологічної оцінки та повноважень органів містобудування.

У зв'язку з відхиленням дискусії від предмета громадських слухань Андрій Коноваленко звернувся до учасників із проханням дотримуватися затвердженого регламенту.

3.3. Доповідь члена ініціативної групи Ольги Гайдаш

Доповідачка наголосила на важливості зелених зон загального користування для фізичного та психічного здоров'я населення, посиляючись на рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо їх позитивного впливу на стан довкілля та здоров'я людей.

Було зазначено, що, за даними Національної служби здоров'я України, у 2025 році жителям Запоріжжя було виписано значну кількість рецептів на препарати для лікування бронхіальної астми, що, на думку доповідачки, свідчить про актуальність проблеми захворюваності органів дихання для містян.

Доповідачка звернула увагу на необхідність оцінки впливу скорочення зелених зон на здоров'я населення, зокрема ризиків, пов'язаних із підвищенням температури повітря, погіршенням його якості та збільшенням поширеності захворювань.

Також було висловлено думку щодо необхідності прискорення роботи із забезпечення міста нормативною площею зелених зон.

3.4. Доповідь заступниці директора Департаменту з питань охорони здоров'я та медичного забезпечення Запорізької міської ради Ольги Колесник

Доповідачка повідомила, що Департамент з питань охорони здоров'я та медичного забезпечення забезпечує організацію роботи закладів охорони здоров'я, їх матеріально-технічне забезпечення та координацію діяльності медичних установ.

Зазначила, що питання дослідження впливу факторів навколишнього природного середовища на здоров'я населення належать до компетенції інших установ, зокрема Центру громадського здоров'я та Запорізького обласного центру контролю та профілактики хвороб.

У зв'язку з цим слово для доповіді було надано представниці зазначеної установи.

3.5. Доповідь представниці Запорізького обласного центру контролю та профілактики хвороб Лариси Ульяник

Доповідачка поінформувала учасників слухань про позитивний вплив зелених зон на здоров'я населення.

Зокрема зазначила, що зелені насадження сприяють очищенню повітря, покращують мікроклімат міста, знижують температуру повітря у спекотний період, зменшують рівень шумового навантаження, позитивно впливають на психоемоційний стан населення, сприяють зниженню рівня стресу та тривожності, а також стимулюють фізичну активність мешканців.

Доповідачка підкреслила, що достатня кількість зелених насаджень є одним із чинників підвищення якості та тривалості життя населення.

3.6. Доповідь Артема Передерія

Доповідач зазначив, що сучасні підходи до розвитку міст ґрунтуються на принципах екологічної стійкості, розвитку громадських просторів, мікромобільності та концепції «15-хвилинного міста».

Було наголошено, що якісні громадські простори та зелені зони є важливою складовою комфортного міського середовища, тоді як великі торговельно-розважальні комплекси доцільніше розміщувати поза межами центральної частини міста.

У зв'язку з цим доповідач звернувся до заступниці директора Департаменту управління активами Юлії Сколибог із запитанням щодо бачення розвитку міста та причин підтримки забудови території парку Дениса Тарасова.

3.7. Виступ Юлії Сколибог

Доповідачка повідомила, що підтримує сучасні підходи до розвитку міського простору.

Щодо території парку Дениса Тарасова зазначила, що земельна ділянка перебуває в оренді протягом багатьох років на підставі рішень Запорізької міської ради. Також пояснила, що окремі будівлі на території зелених зон існують ще з радянського періоду, а рішення щодо надання земельних ділянок приймаються міською радою.

Запитання та обговорення

Поліна Савічева звернула увагу, що відповідно до положення про Департамент архітектури та містобудування одним із його повноважень є надання висновків органам місцевого самоврядування.

Леонід Тендітник повідомив, що при Департаменті архітектури та містобудування, а також при Запорізькій обласній військовій адміністрації діють архітектурно-містобудівні ради, які розглядають питання, що потребують фахової оцінки.

Під час подальшого обговорення Поліна Савічева поставила питання щодо надання рекомендацій стосовно забудови території парку Тарасова та розмежування повноважень між виконавчими органами міської ради та депутатським корпусом.

Леонід Тендітник пояснив, що остаточні рішення щодо розпорядження земельними ділянками приймаються Запорізькою міською радою, а виконавчі органи діють відповідно до прийнятих рішень та в межах визначених законодавством повноважень.

У ході обговорення сторони висловили різні позиції щодо ролі Департаменту архітектури у підготовці рекомендацій з питань забудови територій.

3.8. Доповідь члена ініціативної групи Ольги Гайдаш

Доповідачка звернула увагу на реалізацію Програми розвитку та утримання зелених насаджень міста «Зелене місто», затвердженої у 2019 році строком на десять років.

Було зазначено, що відповідно до отриманої у березні 2026 року інформації про виконання Програми за 2025 рік, функції щодо її реалізації та контролю були покладені на Департамент інфраструктури та благоустрою. Разом із тим доповідачка зазначила, що після реорганізації зазначеного департаменту виникла необхідність визначення відповідального виконавця Програми.

Також було наведено інформацію, оприлюднену на офіційному вебсайті Запорізької міської ради, відповідно до якої у 2025 році було видалено понад 9 тисяч дерев, тоді як висаджено близько 1,5 тисячі.

Окрему увагу доповідачка приділила використанню бюджетних коштів на благоустрій зелених зон, звернувши увагу на необхідність забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів.

Доповідачка демонструвала на слайді акт видалення дерев в якому зазначено, що їх стан аварійний. Пані Ольга зазначила, що немає фото та відео фіксації стану дерев, які це підтверджують.

Також було порушено питання оформлення актів обстеження зелених насаджень та зазначено, що у більшості випадків в актах міститься рекомендація щодо здійснення компенсаторної висадки дерев, однак порядок її реалізації нормативно не врегульований.

У зв'язку з цим було запропоновано розробити методичні рекомендації щодо здійснення компенсаторної висадки зелених насаджень.

3.9. Доповідь начальника Управління з питань екологічної безпеки Запорізької міської ради Гліба Золотарьова

Доповідач повідомив, що утримання зелених зон загального користування здійснюють комунальні підприємства «Зеленбуд» та «Титан».

Також зазначив, що протягом останніх двох років близько 22% міських парків отримали встановлені межі, а робота із виготовлення землепорядної документації триває.

Крім того, повідомив, що правонаступником Департаменту інфраструктури та благоустрою у частині виконання відповідних повноважень визначено Департамент муніципального управління.

Запитання до доповідача:

Ольга Гайдаш поцікавилася можливістю розроблення методики компенсаторної висадки зелених насаджень.

Гліб Золотарьов повідомив, що чинним законодавством обов'язкова компенсаторна висадка не передбачена. У разі видалення зелених насаджень особа сплачує відновну вартість до бюджету, а рекомендація щодо здійснення висадки дерев має рекомендаційний характер.

На запитання щодо контролю використання коштів від відновної вартості доповідач зазначив, що не уповноважений коментувати порядок їх подальшого використання.

Вікторія Чикалова звернула увагу на значний дисбаланс між кількістю видалених та висаджених дерев.

У відповідь **Гліб Золотарьов** зазначив, що переважна більшість видалених дерев є аварійними або сухостійними, а обсяги озеленення в останні роки скоротилися у зв'язку з воєнним станом та недостатнім фінансуванням.

Микола Ралик поставив питання щодо строків завершення встановлення меж парків.

Доповідач повідомив, що роботи виконуються поступово та безпосередньо залежать від обсягів фінансування.

4. ОБГОВОРЕННЯ

4.1 Вікторія Чикалова нагадала про діяльність робочої групи з підготовки стратегії розвитку парків та скверів і звернулася із запитанням щодо подальшої роботи над відповідним документом.

Заступник міського голови Андрій П'ятницький повідомив, що робота над концепцією тривала понад півтора року за участю представників громадськості та експертів. Також зазначив про готовність продовжити її із залученням усіх зацікавлених сторін.

4.2 Виступ Олексія Гончарова

Доповідач повідомив, що щодо території стадіону «Олімпійські надії» вже проводилися окремі громадські слухання.

Було зазначено, що відповідна земельна ділянка не належить до територій парків або скверів, а проектом забудови передбачено збільшення площі озеленення порівняно з існуючим станом. За словами доповідача, реалізація проєкту здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

4.3 Виступ Ольги Сладкової

Доповідачка звернула увагу що деякі зелені зони зараз перебувають під загрозою забудови попри загальний брак рекреаційних земель. Пані Ольга висловила пропозицію запровадити тимчасовий мораторій на забудову зелених зон загального користування до досягнення цільового показника з озеленення

4.4 Виступ Артема Клименка

Доповідач зазначив, що збереження зелених зон не повинно виключати можливість їх благоустрою та розвитку. На його думку, питання використання кожної території потребує індивідуального підходу, а виключно заборонні механізми можуть ускладнювати розвиток міського простору.

4.5 Виступ Артема Кравцова

Доповідач висловив позицію щодо необхідності поєднання збереження зелених зон із розвитком міста. Було зазначено, що благоустрій, розвиток міської інфраструктури та охорона зелених зон повинні реалізовуватися збалансовано, а місто має залишатися передбачуваним для інвесторів та суб'єктів господарювання.

Згідно з регламентом час на питання та обговорення було вичерпано.

Були отримані письмові пропозиції для внесення на голосування:

1. Від Миколи Ралика – запросити представників ініціативної групи до розгляду резолюції громадських слухань.
2. Від Артема Передерія – на виконання рішення Запорізької міської ради про підтримку електронної петиції розробити план дій із відновлення занедбаних парків і скверів.
3. Від Миколи Ралика – визначити конкретні терміни виконання заходів Програми озеленення міста.

4. Від Миколи Ралика – проводити окремі зустрічі з громадськістю щодо кожної зеленої зони загального користування з метою обговорення та обґрунтування рішень стосовно її використання.

Під час обговорення також були висловлені усні пропозиції:

1. Ольга Сладкова запропонувала запровадити тимчасовий мораторій на поділ, об'єднання, передачу під забудову та зміну цільового призначення земель зелених зон загального користування до завершення виготовлення відповідної землепорядної документації.
2. Ольга Гайдаш запропонувала розробити методичні рекомендації щодо здійснення компенсаторної висадки зелених насаджень.
3. Олексій Гончаров запропонував збільшити фінансування заходів з утримання та розвитку зелених зон, а також комунальних підприємств, що здійснюють їх утримання. При цьому висловив позицію щодо нецільовості запровадження заборони забудови у випадках, коли така забудова відповідає вимогам чинного законодавства.
4. Микола Ралик запропонував доручити Департаменту архітектури та містобудування Запорізької міської ради організувати зустріч із представниками громадськості щодо обговорення правових підстав реалізації проєктів забудови зелених зон загального користування.

5. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ (РЕЗОЛЮЦІЇ) ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ.

СЛУХАЛИ:

1. Головуючу, яка оголосила для присутніх основу проєкту резолюції громадських слухань:

Не допускати скорочення зелених зон загального користування та скорочення рекреаційних земель. Розробити концепцію зелено-блакитного каркасу Запоріжжя із залученням громадськості та фахівців.

Перевіряти кожен проєкт на відповідність вимогам петиції. Забезпечити публічний контроль за виконанням рішення про підтримку петиції та регулярне інформування громадськості про стан виконання заходів.

Розробити методику компенсаторної висадки за видалення зелених насаджень загального користування.

На виконання рішення про підтримку петиції розробити план дій з відновлення занедбаних парків і скверів із чіткими термінами виконання.

Запровадити тимчасовий мораторій на поділ, об'єднання, передачу під забудову, зміну цільового призначення та інші дії щодо земель парків і скверів до завершення виготовлення землепорядної документації, крім територій, забудова яких відповідає вимогам чинного законодавства.

По кожній зеленій зоні провести зустрічі з громадськістю задля обґрунтування позицій.

Збільшити фінансування екологічних заходів з догляду за зеленими зонами та комунальних підприємств, що ними опікуються. Визначити терміни виконання заходів Програми озеленення та визначити відповідальних за їх реалізацію.

Надати Леоніду Тендітнику доручення провести зустріч для обґрунтування законності забудов зелених зон загального користування

На розгляд резолюції запросити ініціативну групу.

Головуюча винесла на голосування прийняти основу проєкту резолюції.

ГОЛОСУВАЛИ:

«За» – 13

«Проти» – 52

«Утрималися» – 8

6. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ, ІНФОРМУВАННЯ УЧАСНИКІВ СЛУХАНЬ ПРО ПОРЯДОК ВРАХУВАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ І ПРОПОЗИЦІЙ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ЗАКРИТТЯ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ.**СЛУХАЛИ:**

1. Головуючу, яка проінформувала учасників слухань про порядок урахування зауважень та пропозицій і оголосила про закриття громадських слухань.

Головуюча громадських слухань

Чикалова Вікторія В'ячеславівна

Секретар громадських слухань

Морозова Валерія Андріївна